

POZWOLENIA ZINTEGROWANE (IPPC)

Przegląd I, II i III części wzorca wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego

*Wskazówki metodyczne na podstawie dotychczas
zrealizowanych projektów*

Opracowanie:

Adam Lackowski

Narodowa Fundacja Ochrony
Środowiska

Najważniejsze zagadnienia wykładu:

Geneza wytycznych w sprawie sporządzania wniosków

Zintegrowane podejście w Unii i w Polsce

Zakres zintegrowanego pozwolenia

Sugerowana struktura wniosku

Problemy interpretacyjne

Koncepcja Najlepszej Dostępnej Techniki

Identyfikacja wymagań BAT

Pozwolenia zintegrowane a „komponentowe”

W Polsce *pozwolenie zintegrowane* zastępuje następujące pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii:

- na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza
- na emitowanie hałasu do środowiska
- na wytwarzanie odpadów (wraz z zezwoleniami na odzysk, unieszkodliwianie, transport i gromadzenie odpadów)
- wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi (łącznie z określeniem warunków poboru wody)

oraz

- na emitowanie pól elektromagnetycznych.

Warunki emisji ustala się w *pozwoleniu zintegrowanym* na zasadach określonych dla poszczególnych oddziaływań na środowisko, określając:

- wielkość emisji gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza z instalacji;
- dopuszczalny poziom hałasu;
- warunki wytwarzania i sposoby postępowania z odpadami;
- warunki odprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz warunki poboru wód;
- warunki odprowadzania ścieków do kanalizacji (jeżeli sytuacja taka ma miejsce);
- warunki emisji pól elektromagnetycznych (jeżeli instalacja spełnia w tym zakresie kryteria określone w ustawie);

Pozwolenie zintegrowane to jednak znacznie więcej niż suma pozwoleń „komponentowych”, gdyż konieczne jest określenie w nim **sposobów osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości** (wymóg art. 211),

Ogólny zakres zintegrowanego pozwolenia

Zgodnie z ogólnymi wymogami prawa w pozwoleniu zintegrowanym określa się (art. 188 POŚ):

- rodzaj i parametry instalacji istotne z punktu widzenia przeciwdziałania zanieczyszczeniom,
- źródła powstawania albo miejsca wprowadzania do środowiska substancji lub energii, wielkość dopuszczalnej emisji w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji, dla poszczególnych wariantów funkcjonowania,
- wymagane działania [...] mające na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji,
- maksymalny dopuszczalny czas utrzymywania się uzasadnionych technologicznie warunków eksploatacyjnych odbiegających od normalnych [...], a także warunki wprowadzania do środowiska substancji lub energii w takich przypadkach,
- rodzaj i ilość wykorzystywanej energii, materiałów, surowców i paliw,
- zakres i sposób monitorowania procesów technologicznych, w tym pomiaru i ewidencjonowania wielkości emisji,
- sposób postępowania w przypadku uszkodzenia aparatury pomiarowej służącej do monitorowania procesów technologicznych, jeżeli jej zastosowanie jest wymagane,
- sposób i częstotliwość przekazywania informacji właściwemu organowi [...],
- sposób postępowania w razie zakończenia eksploatacji instalacji,

Dodatkowe wymagania dotyczące pozwolenia określają art. 211, 224, 233 i 236 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz przepisy ustawy o odpadach [i przepisy ustawy Prawo wodne].

Specyficzny zakres zintegrowanego pozwolenia

W pozwoleniu zintegrowanym określa się również (art. 211 POŚ):

- rodzaj prowadzonej działalności;
- sposoby osiągania wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości;
- sposoby ograniczania transgranicznych oddziaływań na środowisko;
- sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii oraz wymóg informowania o wystąpieniu awarii, jeżeli nie dotyczy to zakładów, o których mowa w art. 248 ust.1;
- sposoby postępowania w przypadku zakończenia eksploatacji instalacji, w tym sposoby usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku w wyniku prowadzonej eksploatacji (gdy są one przewidywane);
- sposoby zapewnienia efektywnego wykorzystania energii;
- dodatkowe wymagania konieczne do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości (opcjonalnie).

Odmowa wydania pozwolenia

Organ właściwy do wydania pozwolenia odmówi jego wydania (art.186), jeżeli:

- ◆ nie są spełnione wymagania, o których mowa w:
    - art141 ust.2 (*pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach*),
    - art. 143 (*warunki jakie musi spełniać nowo uruchamiana instalacja*)
    - 204 ust.1 (*wymóg spełniania kryteriów BAT*)
- lub przepisach ustawy o odpadach,
- ◆ eksploatacja instalacji powodowałaby przekroczenie standardów emisyjnych,
  - ◆ eksploatacja instalacji powodowałaby przekroczenie standardów jakości środowiska,
  - ◆ wydanie pozwolenia byłoby niezgodne z programami działań, o których mowa w art.17 (*programy ochrony środowiska*), 91ust.1 (*programy ochrony powietrza*) i 119 ust.1(*programy działań zmniejszających poziom hałasu*),
  - ◆ wniosek dotyczy uprawnień wnioskodawcy objętych decyzją o cofnięciu lub ograniczeniu pozwolenia w przypadkach, o których mowa w art. 194 ust.1 i art. 195 ust.1 pkt 1, a nie minęły jeszcze 2 lata od dnia, gdy decyzja w przedmiocie cofnięcia, lub ograniczenia pozwolenia stała się ostateczna

Wniosek o pozwolenie zintegrowane

Prawo określa szereg wymogów odnośnie treści wniosku:

- wymagania ogólne odnośnie wszystkich rodzajów wniosków – art. 184 POŚ;
- dodatkowe wymagania do wniosku o pozwolenie zintegrowane – art. 208 POŚ;
- informacje specyficzne dla poszczególnych rodzajów oddziaływań – art. 221 POŚ (powietrze), art. 232 (hałas), art. 235 (promieniowanie niejonizujące), art. 18 i inne ustawy o odpadach, art. 122-132 ustawy Prawo Wodne

Wniosek musi wykazać (art. 204), że eksploatacja instalacji:

- prowadzona jest w zgodzie z wymogami *najlepszej dostępnej techniki*;
- nie powoduje przekroczenia dopuszczalnych wielkości emisji;
- nie powoduje przekroczenia standardów jakości środowiska;
- zapewnia wysoką ochronę środowiska jako całości

oraz musi zawierać szczegółowy opis (art. 208 i 211):

- wszystkich źródeł i rodzajów emisji do powietrza
- wszystkich źródeł i poziomów emitowanego hałasu
- wytwarzanych odpadów oraz sposobu ich unieszkodliwiania
- wytwarzanych ścieków oraz warunków poboru wody.
- skutków oddziaływania emisji na poszczególne komponenty środowiska oraz na środowisko jako całość;
- istniejących lub możliwych trans-granicznych oddziaływań na środowisko

a także uzasadnienie dla proponowanej wielkości emisji

Logiczna struktura wniosku

- ◆ Z analizy wymagań prawnych wynika, że wniosek powinien zawierać trzy kategorie informacji:
  - formalne dane o instalacji i prowadzącym
  - techniczna charakterystyka instalacji oraz opis jej oddziaływania na środowisko
  - wnioskowane graniczne wielkości emisji oraz równoważne im parametry, a także proponowane sposoby zapobiegania, a jeżeli nie jest to możliwe, to minimalizowania oddziaływania na środowisko w sferze eksploatacyjnej, technicznej, technologicznej, gospodarki materiałowo-surowcowej, gospodarki energetycznej, zarządzania itp.

Prawo nie ustala jednak wymaganego formatu wniosku

- ◆ Ze względu na stopień skomplikowania wymagań oraz konieczność zapewnienia jednolitego w skali kraju podejścia do zagadnienia, Ministerstwo Środowiska zdecydowało się opublikować wytyczne w sprawie sporządzenia wniosku, opracowane w ramach pomocowego projektu polsko-duńskiego w 2002 r.
- ◆ Dokument jest dostępny na stronie internetowej www.mos.gov.pl.

Uwaga: dokument zaleca pewien uniwersalny, ale nie obligatoryjny wzór wniosku. Wniosek sporządzony w innym formacie (układzie), uwzględniający wszystkie wymogi prawne, nie może być odrzucony z powodów formalnych.

Podstawy metodyczne

Przystępując do opracowania wniosku prowadzący instalację powinien:

- ustalić jakie dane i informacje będą niezbędne dla prawidłowego wypełnienia wniosku, biorąc przede wszystkim pod uwagę:
  - wymaganą przepisami treść pozwolenia zintegrowanego;
  - wymaganą zawartość wniosku dla pozwolenia zintegrowanego i pozwoleń częściowych;
  - wymogi najlepszej dostępnej techniki;
  - lokalne warunki i priorytety środowiskowe, w tym przepisy prawa lokalnego;
  - określone w prawie standardy emisyjne i standardy jakości środowiska;
- zgromadzić lub zweryfikować i zaktualizować niezbędne informacje;
- przeprowadzić wstępny przegląd ekologiczny;
- zidentyfikować aspekty środowiskowe;
- określić kryteria oceny oddziaływań;
- uzgodnić z organem wydającym pozwolenie listę aspektów, kryteria oraz przewidywany spis treści i stopień szczegółowości prezentacji danych i informacji we wniosku;
- opracować i przyjąć harmonogram pracy nad wnioskiem

Sugerowana struktura typowego wniosku

Zgromadzone dotychczas doświadczenia z wykorzystywaniem opracowanego w polsko-duńskim projekcie „Pomoc dla Polski we wdrażaniu Dyrektywy IPPC” wzorcowego formularza sugerują tworzenie wniosków o następującej strukturze:

Streszczenie (w języku niespecjalistycznym)

Część I – Formalno-prawna

Załączniki – dokumenty formalne

Oświadczenia

Opis struktury wniosku

Wykaz materiałów źródłowych (wraz z ich omówieniem – opcjonalnie)

Część II – Informacyjno-opisowa

Synteza zawierająca informacje określone w ustawach

Szczegółowe załączniki tematyczne i zestawienia tabelaryczne (dane emisyjne i monitoringowe)

Schematy technologiczne

Kopie ważnych instrukcji i procedur

Zbiór informacji o charakterze niejawnym

Część III – Wnioskowa

Proponowane uwarunkowania eksploatacji instalacji

Uzasadnienie dla proponowanych warunków eksploatacyjnych

Proponowane zasady weryfikacji i zmian treści pozwolenia, w tym:

proponowane terminy ważności, częstotliwość kontroli i weryfikacji warunków pozwolenia, kryteria definiowania „znaczącej zmiany w działalności”, kryteria określania „pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach”

Struktura wniosku – część I

I - Część formalno-prawna

I.1. Informacje ogólne o wnioskodawcy i instalacji

I.1.1. Status prawny

I.1.2. Tytuł prawny do wystąpienia z wnioskiem

I.1.3. Lokalizacja działalności

I.1.4. Struktura organizacyjna i zatrudnienie

I.1.5. Komórki ochrony środowiska

I.1.6. Osoba kontaktowa

I.2 Oświadczenia

I.3. Opis struktury wniosku

I.4. Wykaz materiałów źródłowych

Załączniki formalne

Wnioskujący o pozwolenie

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska stanowi, że *pozwolenie zintegrowane* wydawane jest na czas określony (do 10 lat) na wniosek prowadzącego instalację (art. 184 ust.1) lub zainteresowanego (zainteresowanych) uzyskaniem tytułu prawnego do instalacji lub jej oznaczonej części (art. 189).

Prowadzącym instalację jest podmiot uprawniony na podstawie określonego tytułu prawnego do władania instalacją w celu jej eksploatacji zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska, na zasadach wskazanych w ustawie (art. 3 pkt 31 POŚ).

Tytuł prawny to prawo własności, użytkowanie wieczyste, trwały zarząd, ograniczone prawo rzeczowe albo stosunek zobowiązaniowy (art. 3 pkt 41 POŚ).

W przypadku gdy pozwolenie uzyskał zainteresowany nabyciem instalacji, pozwolenie wywołuje skutki prawne po uzyskaniu tytułu prawnego do instalacji; Jeżeli wnioskodawca nie uzyskał tytułu prawnego w ciągu roku od daty wydania pozwolenia, pozwolenie wygasa (art. 191 POŚ).

Część II informacyjno – opisowa

II.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku

II.1.1 Przedmiot wniosku

II.1.1.1 Profil produkcji i usług

II.1.1.2 Ogólna charakterystyka kondycji ekonomicznej zakładu

II.1.1.3 Charakter instalacji

II.1.1.4 Rodzaje działalności (lista instalacji typu IPPC i pomocniczych)

II.2 Charakterystyka wykorzystywanych instalacji

II.2.1 Charakterystyka instalacji i urządzeń

II.2.1.1 Charakterystyka techniczna i stosowane technologie

- syntetyczny opis instalacji i ich działania wraz ze schematami technologicznymi
- informacje o prowadzonych procesach ze zwróceniem uwagi na te aspekty działalności, które powodują lub mogą powodować znaczące oddziaływania na środowisko wraz z:
  - wskazaniem źródeł powstawania i miejsc emisji
  - bilansem masowym
  - informacjami o rodzajach stosowanych materiałów, surowców i paliw oraz innych substancji wykorzystywanych lub wytwarzanych przez instalację, w tym zwłaszcza o wykorzystywaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, (z uwzględnieniem wymagań art. 162 ust. 2 ustawy Prawo Ochrony Środowiska).

Przedmiot wniosku

Przedmiotem wniosku jest określenie w *pozwoleniu zintegrowanym* warunków prowadzenia określonych rodzajów instalacji w taki sposób, aby:

- Ustalono zostały sposoby wypełniania wymogów BAT (art. 204 POŚ);
- Spełnione były ograniczenia emisyjne (standardy) określone w prawie dla emisji do powietrza oraz do wód powierzchniowych;
- Spełniony był warunek nie powodowania przekroczeń standardów jakości środowiska, w tym odnośnie:
  - Emisji do powietrza dotrzymanie standardów jego jakości na granicy terenu do którego prowadzący ma tytuł prawny;
  - promieniowania elektromagnetycznego wyznaczenie stref w których przebywanie ludzi jest ograniczone;
  - emisji hałasu nie powodowania przekroczeń na granicy terenów chronionych akustycznie;
- Zachowane były wymogi strategii gospodarki odpadami (zapobieganie, odzysk i wykorzystanie, unieszkodliwianie);
- Energia była wykorzystywana efektywnie;
- Ustalono zostały sposoby zapobiegania występowaniu i usuwania skutków potencjalnych awarii;
- Ustalono zostały sposoby zapobiegania oddziaływaniom transgranicznym

Istotna zmiana podejścia - instalacja

Przed 1.10. 2001 r decyzje administracyjne określające *warunki korzystania ze środowiska* odnosiły się do jednostek organizacyjnych – obecnie regulowana jest eksploatacja **INSTALACJI**

Instalacje zdefiniowano jako:

- stacjonarne urządzenia techniczne
- zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu,
- budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami, których eksploatacja może spowodować emisję (art. 3 pkt. 6 POŚ);

Zakład zdefiniowano jako:

- jedną lub kilka instalacji wraz z terenem, do którego prowadzący instalacje posiada tytuł prawny, oraz znajdującymi się na nim urządzeniami;

Prowadzącego instalację zdefiniowano jako:

- podmiot uprawniony na podstawie określonego tytułu prawnego do władania instalacją w celu jej eksploatacji zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska, na zasadach wskazanych w ustawie (art. 3 pkt 31 POŚ);

Tytuł prawny zdefiniowano jako:

- prawo własności, użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, ograniczone prawo rzeczowe albo stosunek zobowiązaniowy;

Część II – informacyjno-opisowa

II.2 Charakterystyka wykorzystywanych instalacji

II.2.1 Charakterystyka instalacji i urządzeń

II.2.1.2 Możliwe warianty funkcjonowania instalacji i urządzeń

- II.2.1.2.1 Wariantowe możliwości wykorzystywania instalacji i urządzeń podstawowych
- II.2.1.2.2 Parametry pracy instalacji i urządzeń przy normalnej i zmniejszonej wydajności produkcji
- II.2.1.2.3 Parametry pracy w warunkach odbiegających od normalnych

II.2.2 Emisje

II.2.2.1 Emisje do powietrza

- II.2.2.1.1 Emisje z podstawowych procesów produkcyjnych
- II.2.2.1.2 Emisje z procesów pomocniczych
- II.2.2.1.3 Emisje ze zbiorników i magazynów
- II.2.2.1.4 Emisje niezorganizowane

II.2.2.2 Zrzuty ścieków

- II.2.2.2.1 ścieki przemysłowe
- II.2.2.2.2 ścieki bytowe
- II.2.2.2.3 Wody z obiegów chłodzących
- II.2.2.2.4 Wody opadowe

Część II – informacyjno-opisowa

II.2.2 Emisje (cd)

II.2.2.3 Gospodarka odpadami

II.2.2.3.1 Wytwarzanie odpadów

II.2.2.3.2 Sposoby zagospodarowania odpadów

II.2.2.4 Emisje hałasu

II.2.2.5 Emisje promieniowania elektromagnetycznego

II.2.2.6 Przewidywane emisje związane z poważną awarią przemysłową

II.2.3 Warunki poboru wody

II.2.3.1 Wody powierzchniowe

II.2.3.2 Wody podziemne

II.2.3.3 Zakup wody od trzeciej strony z systemu wodociągowego

II.2.4 Charakterystyka energetyczna

II.2.5 Ocena stanu technicznego instalacji

II.2.6 Ocena wypełniania wymagań Najlepszej Dostępnej Techniki

Część II – informacyjno-opisowa

II.3 Charakterystyka oddziaływania na środowisko

II.3.1 Charakterystyka środowiska w rejonie lokalizacji instalacji

II.3.1.1 Lokalizacja instalacji

II.3.1.2 Ogólny opis środowiska w rejonie instalacji

II.3.1.2.1 Główne komponenty środowiska

II.3.1.2.2 Obszary szczególnie wrażliwe

II.3.2 Charakterystyka jakości środowiska w rejonie oddziaływania instalacji

II.3.2.1 Stan jakości powietrza

II.3.2.2 Stan jakości wód powierzchniowych

II.3.2.3 Stan jakości wód podziemnych

II.3.2.4 Stan jakości gleb i ziemi

II.3.2.5 Stan klimatu akustycznego

II.3.2.6 Poziom promieniowania elektromagnetycznego

II.3.2.7 Ocena stanu środowiska na terenie zakładu – aspekty historyczne

II.3.2.7 Inne ważne informacje

Część II – informacyjno-opisowa

II.3 Charakterystyka oddziaływania na środowisko (cd)

II.3.3 Charakterystyka skutków oddziaływania emisji na środowisko

II.3.3.1 Źródła istotnych emisji substancji lub energii do środowiska

II.3.3.1.2 Źródła emisji z instalacji

II.3.3.1.3 Inne istotne źródła emisji na terenie zakładu

II.3.3.1.4 Inne istotne źródła emisji w sąsiedztwie zakładu

II.3.3.1 Oddziaływania na jakość powietrza

II.3.3.1.1 Skutki emisji z instalacji na terenach sąsiednich

II.3.3.1.2 Skutki transgranicznego przemieszczania się zanieczyszczeń powietrza

II.3.3.2 Oddziaływanie na wody powierzchniowe

II.3.3.2.1 Skutki bezpośrednich zrzutów do odbiornika

II.3.3.2.2 Skutki oddziaływania za pośrednictwem systemów kanalizacyjnych

II.3.3.2.3 Transgraniczne przemieszczanie się zanieczyszczeń w wodzie

II.3.3.3 Oddziaływanie na wody podziemne

II.3.3.3.1 Skutki poboru wody

II.3.3.3.2 Skutki wprowadzania ścieków do ziemi (w tym odcieków)

II.3.3.4 Zmiany jakości gleb i ziemi

II.3.3.5 Zmiany klimatu akustycznego

II.3.3.6 Oddziaływanie na florę i faunę

II.3.3.7 Zmiany natężenia pól elektromagnetycznych

II.3.3.8 Potencjalne skutki poważnych awarii przemysłowych

Część III - wnioskowa

III.1 Sposoby zapobiegania i/lub ograniczania wpływu na środowisko

III.1.1 Metody ochrony środowiska wodnego

III.1.1.1 Metody ochrony wód powierzchniowych

III.1.1.2 Zasady współpracy z zewnętrznymi instalacjami do oczyszczania ścieków (opcjonalnie)

III.1.1.3 Metody ochrony wód podziemnych

III.1.2 Metody ochrony powietrza

III.1.3 Metody ochrony przed hałasem

III.1.4 Metody ograniczania uciążliwości gospodarki odpadami

III.1.5 Metody ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym

III.1.6 Techniczne i organizacyjne metody ochrony środowiska jako całości

III.1.6.1 Metody doboru technologii bezpiecznych dla środowiska

III.1.6.2 Metody zapewnienia efektywnej gospodarki materiałowej

III.1.6.3 Metody zapewnienia efektywnej gospodarki energetycznej

III.1.6.4 Metody zapewnienia bezpiecznej gospodarki substancjami szkodliwymi

III.1.6.5 Metody zabezpieczenia środowiska przed skutkami awarii

III.1.7 Sposoby ograniczania oddziaływań transgranicznych na środowisko

III.1.8 Bezpieczne dla środowiska zakończenie działania instalacji i urządzeń

Część III - wnioskowa (c.d.)

III.2 Wnioskowane warunki pracy instalacji

III.2.1 Dodatkowe parametry jakości środowiska

- III.2.1.1 Parametry jakości wód powierzchniowych
- III.2.1.2 Parametry jakości środowiska gruntowo-wodnego
- III.2.1.3 Parametry klimatu akustycznego
- III.2.1.4 Parametry jakości powietrza

III.2.2 Proponowane dopuszczalne wielkości emisji

- III.2.2.1 Dopuszczalne wielkości emisji do powietrza
- III.2.2.2 Dopuszczalne wielkości emisji do wód powierzchniowych
- III.2.2.3 Dopuszczalne poziomy hałasu
- III.2.2.4 Dopuszczalne wielkości emisyjne promieniowania elektromagnetycznego

III.2.3 Ilość i rodzaje odpadów dozwolonych do wytwarzania i unieszkodliwiania

III.2.4 Gospodarka materiałowo-energetyczna

III.2.4.1 Dozwolone wielkości poboru wody

III.2.4.2 Rodzaje i ilości wykorzystywanych surowców i materiałów

III.2.4.3 Dozwolone wielkości wytwarzania i konsumpcji energii

Część III – wnioskowa (c.d)

III.4 Wnioskowany zakres monitoringu i sprawozdawczość

III.4.1 Zakres monitoringu emisji

III.4.1.1 Monitoring ścieków

III.4.1.2 Monitoring emisji do powietrza

III.4.1.3 Monitoring hałasu

III.4.1.4 Ewidencja wytwarzanych, odzyskiwanych i unieszkodliwianych odpadów

III.4.1.5 Monitoring promieniowania elektromagnetycznego (opcjonalnie)

III.4.2 Zakres monitoringu procesów technologicznych

III.4.2.1 Monitoring parametrów technicznych

III.4.2.2 Monitoring efektywności wykorzystania zasobów

III.4.2.3 Monitoring efektywności wykorzystania energii

III.4.3 Zakres monitoringu jakości środowiska (opcjonalnie)

III.4.3.1 Monitoring jakości powietrza

III.4.3.2 Monitoring jakości wód powierzchniowych

III.4.3.3 Monitoring jakości wód podziemnych

III.4.3.4 Monitoring jakości gleb

III.4.4 Inne zakresy monitoringu (opcjonalnie)

III.4.5 Zasady gromadzenia i przekazywania wyników monitoringu

III.4.6 Kryteria identyfikacji znaczących oddziaływań i zasady ustalania potrzeb w zakresie monitoringu (opcjonalnie)

Część III – warunki dodatkowe

III.5 Warunki weryfikacji i zmian treści pozwolenia

III.5.1 Proponowany termin ważności pozwolenia

III.5.2 Proponowana częstotliwość analizy wydanego pozwolenia

III.5.3 Kryteria definiowania „*istotnej zmiany w działalności*”

III.5.4 Kryteria dotyczące określenia „*pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach*”

III.6 Uzasadnienie dla proponowanych warunków eksploatacji instalacji

III.7 Program dostosowawczy (opcjonalnie)

BAT - warunek konieczny

Aby móc prawidłowo zredagować wniosek prowadzący instalację/zakład musi wykazać, że zidentyfikował wymagania *najlepszej dostępnej techniki* (art.204), uwzględniając (art.207):

- rachunek kosztów i korzyści,
- czas niezbędny do wdrożenia najlepszych dostępnych technik dla danej instalacji,
- zapobieganie zagrożeniom dla środowiska, lub ich ograniczanie do minimum,
- podjęcie środków zapobiegających poważnym awariom przemysłowym lub zmniejszających do minimum powodowane przez nie zagrożenia dla środowiska

a także (art.143) – także dla instalacji istniejących:

- stosowanie substancji o małym potencjale zagrożeń,
- efektywne wytwarzanie oraz wykorzystanie energii,
- zapewnienie racjonalnego zużycia wody, surowców, materiałów i paliw,
- stosowanie technologii bezodpadowych i małodopadowych,
- możliwość odzysku powstających odpadów,
- rodzaj, zasięg oraz wielkość emisji,
- wykorzystywanie procesów i metod porównywalnych z już zastosowanymi skutecznie w skali przemysłowej,
- wykorzystanie analizy cyklu życia produktów,
- postęp naukowo-techniczny

Identyfikacja wymagań BAT

Źródłem informacji umożliwiających identyfikację wymagań *najlepszej dostępnej techniki* (BAT) mogą być:

- obowiązujące akty prawne
- dokumenty referencyjne BAT (tzw. BREF-y) opracowywane przez Europejskie Biuro IPPC w Sewilli;
- dokumenty referencyjne narodowych agencji ochrony środowiska, Banku Światowego, OECD, stowarzyszeń branżowych i innych
- opracowania i publikacje naukowo-techniczne;
- ekspertyzy

Przy definiowaniu wymagań BAT dla konkretnej instalacji należy wziąć pod uwagę:

- lokalne warunki i priorytety środowiskowe;
- warunki techniczno-ekonomiczne